

Discussienotitie Duurzaam Gebruik van de Ondergrond #1360673

1. Inleiding
2. Achtergrond van de nota Duurzaam Gebruik van de Ondergrond
3. Nadere toelichting
4. Discussiepunten
5. Bijlagen

1. Inleiding

Deze notitie is opgesteld ten behoeve van de nota over Duurzaam Gebruik van de Ondergrond¹. Om tot deze nota te komen, vragen GS aan PS om zich uit te spreken over actuele ontwikkelingen in de Flevolandse ondergrond. De discussiepunten in deze nota liggen vooral in het domein van de diepe ondergrond, omdat daar enerzijds veel gebeurt (aanvragen van concessies) en anderzijds omdat de provincie daar vaak nog geen positie in heeft bepaald.

De uitkomsten van deze discussie zullen worden meegenomen in het proces om tot een provinciale nota Duurzaam Gebruik van de Ondergrond te komen.

Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de achtergronden van de nota duurzaam gebruik ondergrond. In hoofdstuk 3 staat een nadere toelichting op de thematiek duurzaam gebruik ondergrond, waarin onder meer een beeld wordt geschetst van de actuele ontwikkelingen in de ondergrond. In hoofdstuk 4 staan de stellingen die ter discussie voorliggen. Deze notitie sluit af met enkele bijlagen:

Bijlage 1. Factsheets over de mogelijke activiteiten in de Flevolandse ondergrond

Bijlage 2. Tabel "Effecten van activiteiten in de diepe ondergrond"

Bijlage 3. Het derde watervoerende pakket en de drinkwatervoorziening in Midden Nederland.

Bijlage 4. Notitie "Actieve marktpartijen en andere belanghebbenden in de diepe ondergrond van Flevoland"

¹ In deze notitie wordt onder ondergrond het gehele ondergrondse domein verstaan, dus alles wat onder het aardoppervlak/maaiveld ligt. Er wordt dus in deze notitie geen onderscheid gemaakt tussen bodem (0 tot 2 meter onder maaiveld), ondiepe ondergrond (2 tot 500 meter onder maaiveld) en diepe ondergrond (dieper dan 500 meter onder maaiveld), tenzij dat nadrukkelijk is aangegeven.

2. Achtergrond van de nota Duurzaam Gebruik van de Ondergrond

De provincie Flevoland streeft als regisseur van het ruimtelijk en sociaal-economisch domein naar een optimale balans tussen het benutten en beschermen van de ondergrond, mede in relatie tot de bovengrond van Flevoland. Om haar rol goed te vervullen wil de provincie komen tot een nota duurzaam gebruik ondergrond. Hiervoor zijn verschillende aanleidingen onderkend²:

- bodemconvenant

In 2009 is het Convenant Bodemontwikkelingsbeleid en Aanpak Spoedlocaties (kortweg Bodemconvenant) ondertekend door Rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Aanleiding hiervoor was de decentralisatie van verantwoordelijkheden en uitvoering van rijkstaken op het gebied van de ondergrond naar de provincies. Met de decentralisatie van taken zijn rijksmiddelen naar de provincies uitgekeerd: voor bodem- en grondwatersanering en om de transitie naar Duurzaam Gebruik van de Ondergrond vorm te geven. In totaal is in Flevoland gedurende de convenantsperiode 2000-2015 circa €2.500.000 beschikbaar voor de transitie naar duurzaam gebruik ondergrond. De middelen voor grondwater- en bodemsanering zijn vastgelegd in het Meerjarenprogramma Bodem (vastgesteld in 2010).

Om de middelen voor duurzaam gebruik ondergrond te besteden, is een uitvoeringskader nodig. In het Omgevingsplan zijn specifieke ambities geformuleerd voor de ondergrond, enerzijds om bodemeigenschappen of bodemfuncties te beschermen (aardkundige waarden, drinkwater) anderzijds om kansen van de bodem te kunnen benutten (bodemenergie, drinkwaterwinning). Maar niet alle ondergrondthema's zijn in het Omgevingsplan of Verordening Fysieke Leefomgeving vastgelegd, bijvoorbeeld omdat die thema's destijds niet speelden of omdat de provincie daar geen bevoegd gezag is. Het gaat om onderwerpen zoals geothermie, duurzaam gebruik van de ondergrond, diepe delfstoffenwinning en ondergrondse afvalberging.

- toenemende drukte in de ondergrond: In de ondergrond van Flevoland spelen veel thema's, zoals warmte-koude opslag, drinkwaterwinning, bodemdaling, aardkundige waarden en gaswinning. En het zal in de nabije toekomst steeds drukker worden in de ondergrond, omdat de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen verder voortschrijden. De toenemende drukte in de ondergrond heeft ook bovengrondse effecten. Gebruiksfuncties kunnen elkaar daarbij in de weg gaan zitten.

- duurzaam gebruik ondergrond: Een belangrijk onderdeel van het Bodemconvenant is de transitie van bodemsanering (reactieve houding, gericht op incidenten) naar duurzaam gebruik van de ondergrond (pro-actieve houding, gericht op kansen). Door de toenemende ruimtedruk zal de belangstelling voor de ondergrond als optie voor toekomstig gebruik zal groeien. Tegelijk wordt verwacht dat de samenleving strengere eisen zal stellen aan een duurzaam gebruik van de ondergrond.

- nieuwe politieke ontwikkelingen: het Rijk werkt momenteel aan een rijksstructuurvisie voor de Ondergrond (STRONG). Het Rijk vraagt een pro-actieve inbreng van de provincies, mede omdat ondergrondse activiteiten en ontwikkelingen ook in meer of mindere mate bovengrondse effecten en risico's hebben. Hierdoor kunnen deze activiteiten de bovengrondse provinciale ruimtelijke en economische ambities positief dan wel negatief beïnvloeden en vragen dus wel om een standpunt van de provincie ten aanzien van de wenselijkheid van activiteiten en ontwikkelingen.

- nieuwe technologische ontwikkelingen

Een aantal marktpartijen wil in Flevoland schaliegas of aardwarmte/bodemenergie opsporen en eventueel winnen. Dit zijn activiteiten in de diepe ondergrond die vallen onder de Mijnbouwwet. Hiervoor is het Ministerie van Economische Zaken het bevoegd gezag, maar de provincie heeft op basis van de Mijnbouwwet wel adviesrecht. Dat wil zeggen dat de provincie het Ministerie mag adviseren over binnengekomen aanvragen voor opsporings- en winningsvergunningen. Dit vraagt om provinciale standpunten over deze onderwerpen.

² Deze aanleidingen zijn ook al opgenomen in de startnotitie vastgesteld door PS op 18 april 2012

3. Nadere toelichting

Flevolandse diepe ondergrond

De Flevolandse diepe ondergrond lijkt geschikt te zijn voor:

- Geothermie
- Ultradiepe geothermie (ten behoeve van het opwekken van elektriciteit)
- Conventionele aardgaswinning
- Onconventionele aardgaswinning (schaliegas)
- Ondergrondse opslag van radioactief afval
- Ondergrondse opslag van stoffen in lege gasvelden (op termijn, momenteel zijn er nog geen lege gasvelden)

Daarbij moet wel aangetekend worden dat de ontwikkelingen snel gaan. Door technologische of economische ontwikkelingen kunnen bepaalde vormen van delfstofwinning in de toekomst aantrekkelijker of minder aantrekkelijk worden. De Flevolandse ondergrond lijkt minder geschikt voor de winning van zout.

De wereld om ons heen is sterk in beweging:

- Verschillende marktpartijen zijn geïnteresseerd in het benutten van de Flevolandse ondergrond. Cuadrilla wil naar schaliegas boren in de Noordoostpolder, BNK wil naar schaliegas boren in het zuidelijk deel van Flevoland, Transmark wil heel diepe geothermie exploiteren, Tulip Oil gaat gas winnen in de Noordoostpolder (zie ook bijlage).
- Schaliegas wordt steeds meer gezien als aardgasbron van de toekomst;
- Het Rijk werkt aan een structuurvisie ondergrond (verwachting eind 2013);
- Het Rijk laat een onafhankelijk onderzoek uitvoeren naar effecten van schaliegas (afroning naar verwachting rond zomer 2013);
- Er loopt een onderzoek naar ondergronds opslaan van radioactief afval (OPERA) (verwachting 2014);
- het Ministerie van EZ overweegt aanpassing van de Mijnbouwwet, onder meer om provinciale (ruimtelijke) belangen zwaarder mee te kunnen wegen in de afweging (onduidelijk hoe en wanneer);
- Publieke opinie en beeldvorming over 'omstreden' activiteiten in de diepe ondergrond (schaliegas, ondergrondse opslag radioactief afval) is een factor van betekenis, omdat burgers en NGO's zich steeds meer betrokken voelen bij onderwerpen in de diepe ondergrond;
- Steeds meer behoefte aan duurzame bodemenergie, zoals WKO en geothermie;

Duurzaam gebruik Ondergrond

- Duurzaam gebruik van de ondergrond is het vinden van een balans tussen benutten en beschermen, nu en in de toekomst. Als bodemconvenantspartner zal Flevoland de transitie van bodemsanering naar bewust omgaan met ondergrond moeten vormgeven.
- Bij de transitie naar het duurzaam benutten én beschermen van de bodem en ondergrond spelen ook onze gebiedspartners een belangrijke rol. Het proces om tot deze nota te komen is in zichzelf al een belangrijke eerste stap in deze transitie. Belangrijk zijn de bewustwording van de importantie van het onderwerp en kennis opdoen en delen over dit onderwerp, zowel intern als extern.

Provinciale rol

- De provincies zijn voor activiteiten in hun diepe ondergrond geen bevoegd gezag. Ze hebben momenteel op basis van de Mijnbouwwet adviesrecht voor binnengekomen aanvragen voor opsporings- en winningsvergunningen in de diepe ondergrond. Dit vraagt om provinciale standpunten over onderwerpen in de diepe ondergrond en inbreng van provinciale belangen en lobby om Mijnbouwwet zodanig aan te passen dat provinciale belangen maximaal meegewogen kunnen worden.
- De wettelijke taken en bevoegdheden die de provincie heeft ten aanzien van de ondiepe ondergrond, heeft Flevoland ingevuld met het Omgevingsplan en Verordening Fysieke Leefomgeving (zoals het archeologiebeleid, grondwaterbeleid, inclusief WKO-beleid).
- In de ondiepere ondergrond spelen ook thema's als bodemkwaliteit, bodemvruchtbaarheid en bodemdaling. Voor deze thema's heeft de provincie geen wettelijke taken, maar zij spelen een

belangrijke rol bij het duurzaam omgaan met de ondergrond. De provincie heeft hier als bodemconvenantspartner een rol.

- Ook als de provincie geen formele bevoegdheid heeft, kan de provincie wel degelijk andere rollen goed invullen om in de regio bewuster om te (laten) gaan met de ondergrond. Ingrepen in de ondergrond raken namelijk provinciale ambities en belangen in positieve zin (zo draagt bodemenergie bij aan de duurzaamheidsdoelstelling) of negatieve zin (bijvoorbeeld mogelijke negatieve milieueffecten van schaliegaswinning). Vanuit die provinciale bevoegdheden en betrokkenheid vinden we iets van ingrepen in de ondergrond: "we gaan er niet over, maar het gaat ons wel aan". Te denken valt aan het invullen van rollen als stimuleren, faciliteren, informeren, beïnvloeden, bewaken, coördineren.

4. Discussiepunten

In dit hoofdstuk wordt een aantal discussievragen aan de orde gesteld. Deze discussies zijn nodig om richting te krijgen voor de nota duurzaam gebruik van de ondergrond. Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd. Per onderwerp staat een stelling. Daaronder staan overwegingen, die een rol kunnen spelen bij de discussie.

Bij deze notitie is een aantal bijlagen gevoegd met achtergrondinformatie, die in de afweging een rol kan spelen. Algemeen geldt dat voor veel ingrepen in de diepe ondergrond de feitenkennis op dit moment simpelweg ontbreekt, bij zowel marktpartijen, TNO als het Rijk. Om die reden is het lastig om een standpunt in te nemen enkel op basis van feiten. Dit betekent tevens dat nieuwe inzichten kunnen leiden tot het heroverwegen van standpunten.

Het innemen van een standpunt is een manier om kansen te verzilveren of om 'erger te voorkomen'. Sommige provincies hebben zich bijvoorbeeld op voorhand uitgesproken tegen bepaalde activiteiten in de ondergrond. Het risico bestaat dat Flevoland als enige provincie de deur voor bepaalde ingrepen in de ondergrond (bv radioactief afval of schaliegas) open houdt en wellicht dus deze activiteiten indirect naar zich toe trekt. Een andere meer strategische reden is dat je als provincie kansen wilt verzilveren, bijvoorbeeld door een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor glastuinbouw te creëren door het stimuleren van geothermie.

4.1 Bescherming ondergrondse waarden: drinkwater

De bescherming van ondergrondse waarden, zoals drinkwater, grondwater, schone bodem en archeologie, is geregeld in het Omgevingsplan Flevoland 2006, de Partiële Herziening Omgevingsplan Water (2009), de Verordening Fysieke Leefomgeving 2012 en de bijbehorende beleidsregels. Vooral de bescherming van het drinkwater is in dit kader relevant (zie bijlage 3).

Stelling:

De grondwaterreservering ten behoeve van drinkwater, beschermd door de boringsvrije zone, zoals opgenomen in het Omgevingsplan 2006 en de Partiële Herziening uit 2009, is nog steeds actueel en noodzakelijk.

Ter overweging:

- de beschermde grondwatervoorraad wordt gebruikt voor de huidige drinkwaterlevering (aan grote delen van Flevoland en een deel van Utrecht en Gelderland) en als strategische voorraad bij calamiteiten (bv. Kernramp).
- gelijkwaardige alternatieven voor drinkwatervoorziening ontbreken.
- het gebruik van grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening heeft de hoogste prioriteit.
- vanuit het voorzorgsbeginsel is het essentieel om de drinkwatervoorraad veilig te stellen door de bovenliggende beschermende kleilagen te beschermen.
- de ingestelde boringsvrije zone kan ook gebruikt worden als een belangrijk argument om boringen naar bijvoorbeeld schaliegas in dit gebied tegen te houden.
- de studiemiddag van de Commissie Ruimte op 16 september 2010 heeft niet tot ander beleidsinzichten geleid.

4.2. Geothermie

Stelling:

Flevoland stimuleert het benutten van geothermie actief omdat het bijdraagt aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling.

Bij stimuleren van geothermie denken wij aan:

- het vergroten van kennis door bijvoorbeeld onderzoeken ten behoeve van ondernemers financieel te ondersteunen;
- een garantstellingsregeling voor het exploreren van geothermie op te stellen als onderdeel van het uitvoeringsprogramma nota duurzaam gebruik ondergrond.

Er moeten wel randvoorwaarden gesteld worden om mogelijke negatieve effecten te voorkomen en om de effecten te monitoren.

Ter overweging:

- Geothermie is een vorm van duurzame energie.
- Geothermie is een bewezen techniek.
- Geothermie draagt bij aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling, zoals verwoord in het Collegeuitvoeringsprogramma, waarin is aangegeven dat onze provincie biedt ruimte voor innovatie, ruimte om nieuwe duurzame ideeën te ontwikkelen, ze uit te testen en te realiseren.
- Flevoland wil koploper blijven op het gebied van de verduurzaming van de energiehuishouding door de markt maximaal te stimuleren en aan te jagen.
- Er is een warmte-vraag, met name in de glastuinbouwgebieden van Noordoostpolder.
- Er is een vergunning voor het opsporen van aardwarmte aangevraagd in de Noordoostpolder door ECL/Nieuwland.
- Positieve vestigingsfactor voor glastuinbouw

4.3. Hoge TemperatuurOpslag (HTO)

Stelling:

Flevoland is voorstander van Hoge Temperatuur Opslag, omdat het bijdraagt aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling.

Flevoland zal de ontwikkeling van HTO niet actief stimuleren, vanwege de experimentele fase van deze activiteit.

Er moeten wel randvoorwaarden gesteld worden om mogelijke negatieve effecten te voorkomen

Ter overweging:

- HTO is een vorm van duurzame energie.
- HTO draagt bij aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling, zoals verwoord in het Collegeuitvoeringsprogramma, waarin is aangegeven dat onze provincie biedt ruimte voor innovatie, ruimte om nieuwe duurzame ideeën te ontwikkelen, ze uit te testen en te realiseren.
- Flevoland wil koploper blijven op het gebied van de verduurzaming van de energiehuishouding door de markt maximaal te stimuleren en aan te jagen.
- Positieve synergie mogelijk in verband met benutten restwarmte voor bijvoorbeeld glastuinbouw of woningen/bedrijven;

4.4. Ultradiepe geothermie (met electriciteitscentrale)

Stelling:

Flevoland is voorstander van ultradiepe geothermie, omdat het bijdraagt aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling.

Flevoland zal de ontwikkeling van ultradiepe geothermie niet actief stimuleren, vanwege de onbekende risico's. Bij het adviseren over een initiatief zal Flevoland specifiek letten op het benutten van restwarmte.

Er moeten wel randvoorwaarden gesteld worden om mogelijke negatieve effecten te voorkomen en om de effecten te monitoren.

Ter overweging:

- Ultradiepe geothermie is een vorm van duurzame electriciteitsopwekking.
- Ultradiepe geothermie draagt bij aan de provinciale duurzaamheidsdoelstelling, zoals verwoord in het Collegeuitvoeringsprogramma, waarin is aangegeven dat onze provincie biedt ruimte voor innovatie, ruimte om nieuwe duurzame ideeën te ontwikkelen, ze uit te testen en te realiseren.
- Flevoland wil koploper blijven op het gebied van de verduurzaming van de energiehuishouding door de markt maximaal te stimuleren en aan te jagen.
- Ultradiepe geothermie kan (beperkt) bijdragen aan werkgelegenheidsdoelstelling.
- Positieve synergie mogelijk in verband met benutten restwarmte voor bijvoorbeeld glastuinbouw of woningen/bedrijven;
- Het bedrijf Transmark heeft een vergunning aangevraagd voor het opsporen van ultradiepe geothermie (dieper dan 4 km).
- Lessen van dossier windenergie effectief benutten en dus geen 'laissez faire' beleid. Actief sturen op de koppeling met ruimtelijk ontwikkelingsbeleid.

4.5. Conventionele aardgaswinning

Stelling

Flevoland neemt geen positie in in het kleine veldenbeleid van het Rijk.

De provincie wil dat de eventuele negatieve effecten van gaswinning (zoals aardtrillingen en bodemdaling) zoveel mogelijk worden tegengegaan, dan wel gecompenseerd of gemitigeerd en dat de effecten worden gemonitord.

Indien Flevoland op grotere schaal wordt geconfronteerd met de daadwerkelijke opsporing of winning van 'conventioneel aardgas', dan zal Flevoland zich actief inzetten voor ten minste het compenseren of mitigeren van eventuele negatieve effecten (zoals aardtrillingen, bodemdaling, landschappelijke effecten, natuur), het laten monitoren van effecten en het laten terugvloeien van baten van conventionele gaswinning naar de regio.

Ter overweging:

- Conventionele gaswinning is geen vorm van duurzame energie
- Met aardgaswinning draagt ook Flevoland bij aan de groeiende behoefte aan aardgas;
- In het Omgevingsplan 2006 (p. 78) staat: "Onderzoek naar en eventuele winning van olie- en gasvoorraden behoort op het land buiten kwetsbare natuur- en milieubeschermingsgebieden

in beginsel tot de mogelijkheden. Met het zoeken naar en winnen van olie en gas vanuit de buitendijkse watergebieden wordt slechts ingestemd wanneer op basis van een milieueffectrapport is aangetoond dat er geen onevenredige schade wordt toegebracht aan de belangen van waterkwaliteit, waterkwantiteit, veiligheid van waterkeringen, natuur, scheepvaart, visserij en recreatie”

- Conventionele gaswinning is een bewezen techniek, veel risico's zijn bekend.
- Als er gas gewonnen wordt, gaan de baten naar het Rijk.
- Conventionele aardgaswinning vindt in Flevoland op kleine schaal plaats:
 - o Er zijn twee winningsvergunningen in Flevoland: Tulip Oil (Marknesse) en NAM (Markermeer)
 - o Er is een opsporingsvergunning verleend aan Vermilion (klein deel Noordoostpolder).
- Conventionele gaswinning staat haaks op provinciale ambities om duurzame energie te ontwikkelen.
- Conventionele gaswinning draagt beperkt bij aan provinciale belangen.

4.6. Onconventionele aardgaswinning (schaliegas of steenkoolgas)

Stelling:

Flevoland is tegen onconventionele gaswinning, omdat het geen vorm van duurzame energie is en omdat het geen duurzame benutting van de ondergrond is.

Indien Flevoland wordt geconfronteerd met de daadwerkelijke opsporing of winning van schaliegas of steenkoolgas, dan zal Flevoland zich actief inzetten voor ten minste het compenseren of mitigeren van eventuele negatieve effecten (zoals aardtrillingen, bodemdaling, landschappelijke effecten, natuur), het laten monitoren van effecten en het laten terugvloeien van baten van onconventionele gaswinning naar de regio.

Ter overweging:

- Op 14 november 2012 hebben PS Flevoland de motie “Flevoland schaliegasvrije provincie” aangenomen. Hierin hebben de staten uitgesproken dat “de winning van onconventionele gassen niet past in de Flevolandse visie op duurzaam gebruik van de ondergrond, zolang de consequenties niet helder in beeld zijn gebracht.”
- Veel risico's en effecten zijn nog onbekend over deze vorm van gaswinning. Momenteel wordt een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de effecten van het boren naar schaliegas op mens en milieu. De uitkomsten worden in de 2^e helft van 2013 verwacht.
- Diverse Europese onderzoeken hebben aangetoond dat het opsporen en winnen van schaliegas veilig kan, mits er passende voorzorgsmaatregelen worden getroffen.
- Er zijn negatieve effecten mogelijk op landbouwareaal, natuur, landschap, archeologie, geluidsoverlast, externe veiligheid, boringsvrije zone en verkeersaantrekkende werking;
- Er ontbreekt een "robuust wetgevingskader" voor activiteiten op het gebied van schaliegas, inclusief hydraulisch fracken of scheuren.
- Als er gas gewonnen wordt, gaan de baten naar het Rijk.
- Er zijn mogelijk positieve effecten te verwachten ten aanzien van werkgelegenheid;
- Met schaliegaswinning draagt ook Flevoland bij aan de groeiende behoefte aan aardgas;
- Onder andere schaliegas kan bijdragen aan een zelfvoorzienend Europa. Gasproductie in Europa zal de komende jaren afnemen, terwijl de vraag er naar toeneemt. De import van gas in Europa zal flink stijgen.

4.7. Ondergrondse opslag van afvalstoffen

Stelling:

Flevoland is tegen het ondergronds opslaan van afvalstoffen, zoals CO₂ of industrieel afvalwater in de Flevolandse ondergrond, omdat het geen vorm van duurzaam gebruik van de ondergrond is.

Indien Flevoland wordt geconfronteerd met de daadwerkelijke ondergrondse opslag van afvalstoffen, dan zal Flevoland zich actief inzetten voor ten minste het compenseren of mitigeren van eventuele negatieve effecten en het laten monitoren van effecten.

Ter overweging:

- Pas als het gasveld bij Marknesse leeg zou zijn, bestaat er de mogelijkheid om daar stoffen in op te slaan. Dit is in de nabije toekomst niet reëel.
- De opslag van gevaarlijke stoffen vereist maatwerk, waarbij nadrukkelijk de risico's in beeld moeten worden gebracht.
- Het opslaan van CO₂-gas kan gezien worden als een maatregel die bijdraagt aan klimaatdoelstellingen.

4.8. Standpunt ten aanzien van ondergrondse opslag van radioactief afval:

Stelling:

Flevoland is absoluut tegen het ondergronds opslaan van radioactief afval in de Flevolandse ondergrond, omdat het geen vorm van duurzaam gebruik van de ondergrond is.

Ter overweging:

- Over de ondergrondse opslag van radioactief afval is nog heel weinig bekend.
- In Nederland is de Boomse klei mogelijk geschikt als bergingslocatie. In Flevoland ligt deze kleilaag op enkele honderden meters diep;
- Andere provincies hebben zich uitgesproken tegen het ondergronds opslaan van radioactief afval. Indien Flevoland zich niet nadrukkelijk uitspreekt tegen deze activiteit, bestaat het risico dat Flevoland de mogelijkheid voor bepaalde ingrepen in de ondergrond (bv radioactief afval of schaliegas) open houdt en wellicht dus deze activiteiten indirect naar zich toe trekt;
- Het standpunt past ook in de lijn van het OPF2, waarin staat dat Flevoland geen kerncentrale wil;
- Het ondergronds opslaan van radioactief afval is niet duurzaam, het blijft zo'n 100.000 jaar radioactief, waardoor toekomstige generaties ermee worden belast;
- Het ondergronds opslaan van radioactief afval past niet bij het imago van groene en schone provincie.